Beste raadsleden,

Voor wat betreft toerisme is het ontwerp Omgevingsvisie stukken helderder dan het voorontwerp van begin dit jaar. De ambitie is helder: “Recreatie en toerisme zijn in 2040 uitgegroeid tot belangrijke dragers van leefbaarheid, cultuur en economie”, daar zijn we blij mee. In dat licht valt ons wel op hoe toerisme in de Omgevings Effect Rapportage beschreven wordt. In het rad van de leefomgeving is de vrijetijdseconomie een aandachtspunt. Echter omdat er onvoldoende passende informatie beschikbaar is, is er geen kwaliteitsniveau benoemd en is alleen een kwalitatieve beschrijving. Dat past niet bij de ambitie voor 2040 met recreatie en toerisme als een belangrijke dragers voor onze gemeente.

Om de ontwikkeling van toerisme en recreatie goed te monitoren en te sturen moet dit op duidelijke meetbare criteria gebeuren, alleen maar kwalitatieve beleidsnota’s schrijven volstaat niet. Het verzoek is dan om dit als gemeente op te pakken in samenwerking met de recreatie en ook de horeca sector. Ook omdat we zien dat toerisme en recreatie in de Omgevings Effect Rapportage in elk onderzocht scenario kansen biedt.

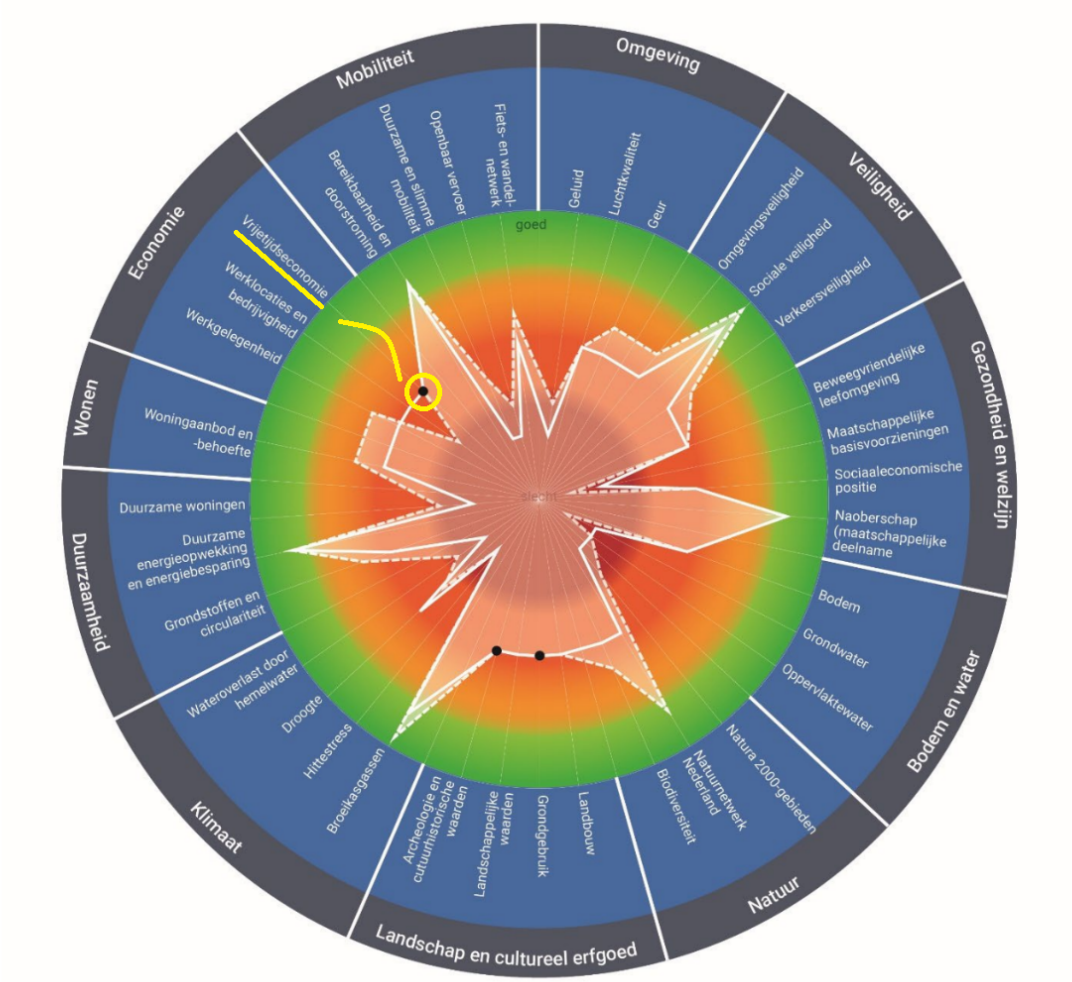
In het ontwerp Omgevingsvisie lezen we: “De gemeente biedt ruimte voor gematigde groei van kleinschalige verblijfsrecreatie, zoals bed & breakfast, kleinschalige recreatieverblijven, minicampings en vormen van agrotoerisme. Nieuwe minicampings kunnen daarbij onder voorwaarden bijdragen aan een toekomstbestendig buitengebied, aanvullende inkomsten voor agrarische bedrijven en versterking van recreatieve kwaliteit en beleefbaarheid van het landschap. Daarbij geldt nadrukkelijk dat ontwikkelingen landschappelijk zorgvuldig worden ingepast en bijdragen aan biodiversiteit, groenstructuren en de kwaliteit van de leefomgeving. Deze ontwikkeling is met name gericht op het buitengebied en sluit aan bij de behoefte aan aanvullende economische dragers voor agrariërs en het versterken van de vitaliteit van het platteland.”

Dit ondersteunen we, maar wel met de aantekening dat dit nadrukkelijk voor alle ondernemers moet gelden, nu wordt alleen de agrarische ondernemer apart benoemd. Iedere recreatieve ondernemer in het buitengebied versterkt de vitaliteit van het platteland. Het verzoek om dit expliciet te maken in de Omgevingsvisie.

Tenslotte, de gemeente heeft een samenvatting gemaakt van input van derden op het eerder dit jaar gepubliceerde voorontwerp, opvallend is dat in de samenvatting niets terug te vinden van input van Toerisme en Recreatie Aalten, behalve het feit dat we input hebben geleverd.

Omgevings Effect Rapportage (OER)

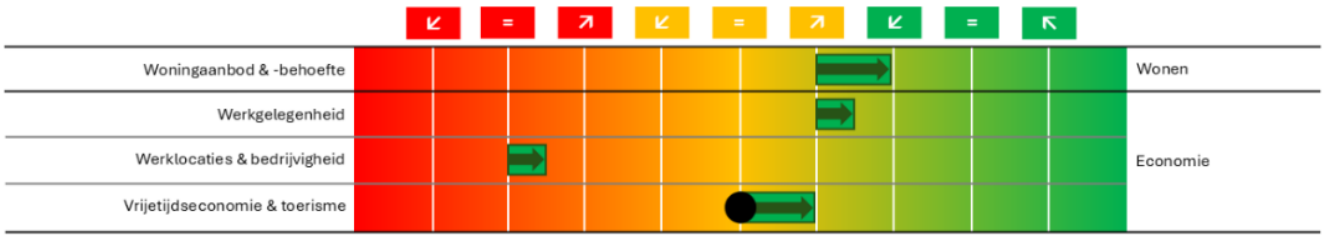
In het rad van de leefomgeving is de Vrijetijdseconomie een aandachtspunt. Echter omdat er onvoldoende passende informatie beschikbaar is, is er geen kwaliteitsniveau voor benoemd en is alleen beschreven.

Tabel 13-1: Samenvatting van de kwaliteitsniveaus van de huidige situatie en autonome ontwikkeling binnen het thema 'economie'

Beoordelingsaspect	Huidige situatie	Autonome ontwikkeling
Werkgelegenheid		↗
Werklocaties en bedrijvigheid		=
Vrijetijdseconomie en toerisme	*Kwalitatief*	

De vrijetijdseconomie en toerisme) kennen enkel kansen op positieve effecten. Qua toerisme wordt op een kleinschalige
manier uitbreiding van toeristische activiteiten mogelijk gemaakt, passend bij het karakter van de gemeente. Er
komen geen grootschalige voorzieningen.

Beleidsuitspraak toerisme en recreatie
Uit onderstaande figuur blijkt dat scenario 1 per saldo kansen op positieve effecten laat zien. Dit geldt niet
voor scenario 2 en 4 waar er sprake is van per saldo meer negatieve effecten. Tenslotte bevat scenario 3
geen concrete elementen ter beoordeling waardoor hier geen kansen of risico's te zien zijn.
Scenario 1 zet in op toerisme zonder dat dit een negatieve afdruk op het landschap achterlaat. Toerisme
en natuur gaan hand in hand. Er zijn uitsluitend kansen voor werkgelegenheid, vrijetijdseconomie en toerisme en het wandelnetwerk.
Scenario 2 zet in op ondersteuning van het huidige toerisme waarbij ook groei wordt gefaciliteerd. De
groei kan leiden tot toename in toerisme en bijkomende effecten voor geluid/luchtkwaliteit wat verkeer gerelateerd is en druk op natuur. Dit is echter afhankelijk van de daadwerkelijke groei. Kansen
zijn er voor werkgelegenheid en vrijetijdseconomie en toerisme.
Scenario 3 stelt dat het toerisme wat erbij komt geen negatieve impact mag hebben op het landschap. De
uitspraak beschrijft geen maatregelen die ze hiervoor willen nemen en leidt dus niet tot kansen en/of risico's.

Scenario 2 – Toerisme en recreatie				
Huidig toerisme blijven ondersteunen, ook indien plekken willen groeien.				
Beoordelingsaspect	**Score**			**Onderbouwing**
	Huidig	*Autonoom*	*Scenario 2*	
Geluid		↗	-	Risico op toename van geluidshinder door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Luchtkwaliteit		=	-	Risico op verslechtering van de luchtkwaliteit door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Natura 2000-gebieden		↗	-	Risico op meer stikstofuitstoot door meer verkeersbewegingen door meer toerisme. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Natuurnetwerk Nederland		↗	-	Risico op verslechtering van kwaliteit NNN, door meer stikstofuitstoot door meer verkeer door meer toerisme. In geringe mate, omdat het niet van invloed is op de staat van voltooiing.
Broeikasgassen		↗	-	Risico op een toename van CO2-emissies door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Werkgelegenheid		↗	+	Kans op een toename van werkgelegenheid in de toerismesector. Met name in het aanbieden van accommodaties en horeca.
Vrijetijdseconomie en toerisme			++	Kans op positieve effecten voor recreatiemogelijkheden in de natuur of horeca door ruimte voor groei.
Bereikbaarheid en doorstroming		=	-	Risico op verhoogde verkeersintensiteit door het verwelkomen van toerisme. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Fiets- en wandelnetwerk		↗	0	Geen significant effect op fiets- en wandelnetwerken.

Scenario 3 – Toerisme en recreatie				
Toerisme wat erbij komt moet geen negatieve impact hebben op het landschap.				
Beoordelingsaspect	**Score**			**Onderbouwing**
	Huidig	*Autonoom*	*Scenario 3*	
Geluid		↗	0	Geen significant effect op geluid, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Luchtkwaliteit		=	0	Geen significant effect op luchtkwaliteit, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Natura 2000-gebieden		↗	0	Geen significant effect op KDW, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Natuurnetwerk Nederland		↗	0	Geen significant effect op voltooiing GNN. Er wordt geen nieuwe natuur aangelegd.
Broeikasgassen		↗	0	Geen significant effect op broeikasgassen, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Werkgelegenheid		↗	0	Geen significant effect op werkgelegenheid, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Vrijetijdseconomie en toerisme			0	Geen significant effect op recreatiemogelijkheden, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Bereikbaarheid en doorstroming		=	0	Geen significant effect op verkeersintensiteit, daarvoor is de stimulering en toename van toerisme te gering.
Fiets- en wandelnetwerk		↗	0	Geen significant effect op fiets- en wandelnetwerken. Er worden geen nieuwe paden aangelegd.

Scenario 4 – Toerisme en recreatie				
Huidig toerisme blijven ondersteunen, ook indien plekken willen groeien.				
Beoordelingsaspect	**Score**			**Onderbouwing**
	Huidig	*Autonoom*	*Scenario 4*	
Geluid		↗	-	Risico op toename van geluidshinder door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Luchtkwaliteit		=	-	Risico op verslechtering van de luchtkwaliteit door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Natura 2000-gebieden		↗	-	Risico op meer stikstofuitstoot door meer verkeersbewegingen door meer toerisme. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Natuurnetwerk Nederland		↗	-	Risico op verslechtering van kwaliteit NNN, door meer stikstofuitstoot door meer verkeer door meer toerisme. In geringe mate, omdat het niet van invloed is op de staat van voltooiing.
Broeikasgassen		↗	-	Risico op een toename van CO2-emissies door het verwelkomen van toerisme, wat zal leiden tot een toename in verkeersbewegingen. In geringe mate, omdat afhankelijk is van groeiambitie.
Werkgelegenheid		↗	+	Kans op een toename van werkgelegenheid in de toerismesector. Met name in het aanbieden van accommodaties en horeca.
Vrijetijdseconomie en toerisme			++	Kans op positieve effecten voor recreatiemogelijkheden in de natuur of horeca door ruimte voor groei.

Bijlage 2 - Samenvatting input derden ontwerp Omgevingsvisie 2040
In de samenvatting van input van derden is niets terug te vinden van input van Toerisme en Recreatie Aalten

Bijlage 1 - ontwerp Omgevingsvisie gemeente Aalten 2040

Daarbij wordt nadrukkelijk ruimte geboden aan gematigde groei van toerisme en recreatie, passend bij de schaal en identiteit van gemeente Aalten. Kleinschalige verblijfsrecreatie, agrotoerisme en nieuwe minicampings kunnen bijdragen aan de vitaliteit van het buitengebied, het behoud van voorzieningen en nieuwe economische perspectieven voor agrarische bedrijven, mits ontwikkelingen zorgvuldig landschappelijk worden ingepast en bijdragen aan versterking van natuur, biodiversiteit en leef kwaliteit.

Binnen deze koers wordt toerisme nadrukkelijk gezien als een ontwikkeling die kan bijdragen aan leefbaarheid, economische vitaliteit en het toekomstbestendig houden van het buitengebied. De gemeente biedt daarom ruimte aan gematigde groei van toeristische en recreatieve ontwikkelingen, passend bij de schaal en identiteit van Aalten. Daarbij wordt nadrukkelijk ook ruimte geboden aan agrotoerisme en kleinschalige verblijfsrecreatie, zoals minicampings, mits sprake is van zorgvuldige landschappelijke inpassing en aantoonbare versterking van natuur, biodiversiteit en leef kwaliteit.

In Bredevoort vraagt daarnaast de herkenbaarheid en actualiteit van het profiel als vestingstad aandacht, mede door veranderingen in toerisme en het gebruik van de openbare ruimte.

Gemeente Aalten hanteert voor toerisme en recreatie het principe van “waardevol toerisme”. Dit betekent dat toeristische ontwikkeling niet gericht is op maximale groei, maar op een optimale ontwikkeling die past binnen de draagkracht van landschap, natuur, voorzieningen en leefomgeving. De gemeente ziet toerisme daarbij nadrukkelijk niet alleen als economische sector, maar ook als middel om leefbaarheid, voorzieningen, cultuur, recreatieve kwaliteit en bewonersprofijt te versterken. Ontwikkelingen moeten daarom niet alleen bijdragen aan bezoekersaantallen, maar juist ook aan de kwaliteit van de leefomgeving voor inwoners en aan het functioneren van gemeenschappen.

Ontwikkelingen moeten bijdragen aan deze doelen en passen bij de schaal, identiteit en kwaliteit van Aalten. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met recreatieve druk op landschap, natuur en leefomgeving. In kwetsbare gebieden wordt terughoudend omgegaan met nieuwe recreatieve ontwikkelingen en wordt gestuurd op spreiding, kleinschaligheid en kwaliteit.

De gemeente biedt ruimte voor gematigde groei van kleinschalige verblijfsrecreatie, zoals bed & breakfast, kleinschalige recreatieverblijven, minicampings en vormen van agrotoerisme. Nieuwe minicampings kunnen daarbij onder voorwaarden bijdragen aan een toekomstbestendig buitengebied, aanvullende inkomsten voor agrarische bedrijven en versterking van recreatieve kwaliteit en beleefbaarheid van het landschap. Daarbij geldt nadrukkelijk dat ontwikkelingen landschappelijk zorgvuldig worden ingepast en bijdragen aan biodiversiteit, groenstructuren en de kwaliteit van de leefomgeving.

Deze ontwikkeling is met name gericht op het buitengebied en sluit aan bij de behoefte aan aanvullende economische dragers voor agrariërs en het versterken van de vitaliteit van het platteland.

Nieuwe initiatieven moeten aantoonbaar bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving en passen bij de schaal en identiteit van de gemeente. Daarbij wordt nadrukkelijk gestuurd op kleinschaligheid, zorgvuldige landschappelijke inpassing en versterking van natuur, biodiversiteit en leef kwaliteit.

Erfgoed wordt daarbij nadrukkelijk ingezet als middel om de identiteit te versterken, de leefbaarheid te vergroten en bij te dragen aan toerisme, klimaatadaptatie en sociale samenhang.

De gemeente ziet kleinschalige recreatie en agrotoerisme daarbij nadrukkelijk als kans om de vitaliteit van het buitengebied te versterken en aanvullende economische perspectieven te bieden aan agrarische bedrijven en erven. Ontwikkelingen zoals minicampings, recreatieve nevenfuncties en kleinschalige verblijfsrecreatie kunnen bijdragen aan bewonersprofijt, leefbaarheid, recreatieve kwaliteit en behoud van landschap, mits zij zorgvuldig landschappelijk worden ingepast en passen binnen de draagkracht van het gebied.

Naast landbouw en wonen biedt het buitengebied ruimte voor kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie en agrotoerisme. De gemeente ziet toerisme en recreatie nadrukkelijk als kans om het buitengebied economisch en sociaal vitaal te houden. Kleinschalige verblijfsrecreatie, agrotoerisme en recreatieve nevenfuncties kunnen bijdragen aan bewonersprofijt, nieuwe verdienmodellen, behoud van voorzieningen en versterking van landschap en biodiversiteit. Daarbij blijft uitgangspunt dat ontwikkelingen passen bij de schaal, rust en kwaliteit van het buitengebied. Het gaat daarbij nadrukkelijk om kleinschalige en kwalitatieve vormen van recreatie. Grootschalige recreatieve ontwikkelingen die niet passen bij het karakter, de rust en de draagkracht van het landschap worden niet passend geacht. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de effecten van recreatieve druk op natuur, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Recreatie en toerisme zijn in 2040 uitgegroeid tot belangrijke dragers van leefbaarheid, cultuur en economie, zonder dat dit heeft geleid tot overmatige druk op landschap, natuur en woonkwaliteit. Door te sturen op kwaliteit, kleinschaligheid en spreiding is de balans tussen recreatie en leefomgeving behouden gebleven.

Toerisme heeft zich ontwikkeld volgens het principe van waardevol toerisme. Bezoekers weten Aalten te vinden vanwege het landschap, de rust, de cultuurhistorie en de kleinschalige voorzieningen. Toeristische activiteiten zijn kleinschalig gebleven en goed ingepast in de omgeving, waardoor zij bijdragen aan de economie zonder de leefbaarheid te verstoren.

In het buitengebied is de economie versterkt door een combinatie van landbouw, natuur, recreatie en nevenactiviteiten. Agrarische bedrijven hebben nieuwe verdienmodellen ontwikkeld, bijvoorbeeld in de vorm van agrotoerisme en multifunctioneel landgebruik.

In het buitengebied worden landbouw, natuur, leefbaarheid en recreatie in samenhang ontwikkeld. Daarbij wordt nadrukkelijk ruimte geboden aan gematigde groei van toerisme en recreatie, passend bij de schaal en identiteit van gemeente Aalten. Kleinschalige verblijfsrecreatie, agrotoerisme en nieuwe minicampings kunnen bijdragen aan de vitaliteit van het buitengebied, het behoud van voorzieningen en nieuwe economische perspectieven voor
agrarische bedrijven, mits ontwikkelingen zorgvuldig landschappelijk worden ingepast en bijdragen aan versterking van natuur, biodiversiteit en leef kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Toerisme & Recreatie.